

Л. Д. Троцький

Відповідь на запит делегації другого Всеросійського З'їзду Селянських Депутатів про конфлікт між Радою Народних Комісарів і Українською Радою

9 грудня 1917 р.

Перша публікація: 9 грудня 1917 р, «Известия», № 247.

Переклад українською: Переклад Дениса Пілаша.

Опубліковано українською секцією [Marxists.org](https://marxists.org): У лютому 2024 р.

Другий Всеросійський з'їзд селянських депутатів був скликаний 26 листопада – 10 грудня (9–23 грудня) 1917 року з ініціативи Ради Народних Комісарів з метою закріплення декретів про мир і землю, ухвалених на Другому Всеросійському з'їзді Рад робітничих і солдатських депутатів. 7 грудня на З'їзді було заслухано повідомлення делегації З'їзду, якій напередодні було доручено з'ясувати питання про конфлікт між Радою Народних Комісарів і Українською Радою.

Доповідач делегації тов. Островський розповідає про те, що делегація з'явилася у Раді Народних Комісарів, у якій через пізню годину залишався лише один тов. Троцький, представила йому свої повноваження і заявила, що Всеросійським селянським з'їздом їй доручено насамперед спробувати попередити кровопролиття.

Тов. Троцький відповів, що у свою чергу і Рада Народних Комісарів прагне цього ж самого і що з її боку досі не було жодного агресивного акту, у той самий час, як Рада безперешкодно пропускає каледінські війська, але зупиняє і роззброює радянські. Вона всіляко сприяє Каледіну¹, який повстав проти влади Рад, громить радянські організації, затримує вугілля і хліб, захоплює вузлові станції. Ті війська, які прямували на боротьбу з Каледіним, отримували по можливості такий напрямок, за якого вони обійшли б більш-менш густо населені центри впливу Української Ради, щоб не давати приводу для будь-яких конфліктів. Проти самої Ради досі не було відправлено жодного солдата. Рада Народних Комісарів не тільки не прагне збройного зіткнення, але і всіляко його уникає. Навпаки, Рада робить ледь не все, що тільки може, для того, щоб спровокувати конфлікт. Нагадуючи про події в Києві та Одесі, тов. Троцький висловлює побоювання, що будь-яка спроба угоди з Радою не буде мати жодного успіху. Далі тов. Островський розповідає про переговори делегації з Радою, що становили для делегації величезні труднощі, оскільки Винниченко і Ткаченко [Голова уряду (Генерального секретаріату) УНР Володимир Кирилович Винниченко (1880–1951) і генеральний секретар судових справ Михайло Степанович Ткаченко (1879–1920; майбутній співзасновник Української комуністичної партії), які представляли Центральну Раду на невдалих переговорах із Раднаркомом, належали до лівого крила Української соціал-демократичної робітничої партії, але навіть вони тоді не хотіли йти на компроміс із радянською владою] всіляко ухилялися від прямих відповідей. Жодного конкретного випадку агресивних дій з боку Ради Народних Комісарів ні той, ні інший вказати не могли. Щодо питання про ставлення Ради до повстання Каледіна обидва заявили, що вони вважають рух на Доні прагненням до самовизначення, і що з цього погляду вони будуть дотримуватися суворого нейтралітету. Однак їм довелося зізнатися, що вони пропускають на Дон козацькі війська. Продовження переговорів було призначене на 10 годину вечора, і тому тов. Островський від імені делегації просив звільнити його від необхідності більш детально викладати суть переговорів з Українською Радою.

¹ Олексій Максимович Каледін (1861–1918) – білогвардійський генерал, супротивник Лютневої та Жовтневої революцій, який у якості козацького отамана став одним із перших організаторів контрреволюції на Дону. Вчинив самогубство, мотивуючи це тим, що «козацтво відмовилося слідувати за своїм отаманом».